

Dowództwo 3 Armii Główne poczta polowa III m.p. dnia 11.X.20 roku.
ODDZIAŁ II
Sekcja Ofensyw.

5949₁₂

L.dz... 8079 /II-ef.

Adjutantura Generalna

Belweder.

W załączniku przedkłada się odpis meldunku
dowódcy 2-go batalionu 70 p.p.

I załącznik.

Ponter my

Szef Oddziału II.

NAJCZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L.Dz 5949₁₂ dnia 3/XII 1920 r.

załączca Wydział

Allyn

125

Gr. p. d. p. i. S. I. W. P. dais. A. L. L. P. Z.

29.IX.1920 r.

II/70 P.P. W dniu 28.08. o godz. 16.00 w rejonie Siedliski jechał w kierunku

Lidz. W drodze zatrzymał się i dowiedział się o tym, że do Siedliski dojechały jednostki litewskie i żołnierze 34 Brygady Piechoty. Dowódca 34 Brygady Piechoty. Dowódca 34 Brygady Piechoty. Dowódca 34 Brygady Piechoty. Dowódca 34 Brygady Piechoty.

Stosownie do otrzymanego rozkazu - melduję co

następuje:

Zaraz po obsadzeniu przez II/70.p.p. odcinka Zegary - Duby - organizowalem wywiad na szerszą skalę, używając do nich, oprócz zwykłych rekszesantów, zbieranie wiadomości dla mnie przez Specjalnych agentów. Ludność rozwijająca różnych miejscowości, jako też przez badanie uciekinierów ze strony litewskiej. Oznaką 28-b.m. do stalem wiadomość, że Litwini zamierzają atakować nas w noc. Nie wierząc temu, przeprowadziłem osobiste wywiad i przekonałem się, iż rzecz ma się wreszcie przeciwnie t.j. że Litwini właśnie oczekują następ. ataku. Powodem tego było parę strzałów próbnych danych przez 6 baterię na moim odcinku w kierunku folwarku Hołny Welmera - Panika, jaką wywołały te strzały - była najlepszym dowodem jaki duch panuje u przeciwnika. Zaraz potem litwini pościągały dawne skrzynie naprzeciw skrzyni. Dej mojego odcinka wieczorem zaczął się ich odwrót na całą najbliższą linję. Z najbliższego położenia od nas miejscowości opóźnionymi zostali. Hołny - Welmera, Kościuny, Putiszki i majątek Hołny Majera, gdzie jeszcze w dniu 28 b.m. stał sztab jednego z batalionów litewskiego 5 pułku piechoty. / Sztab tego pułku zniknął przedtem w Dziwiłoszkach i też wyruszył w kierunku na Lodzię.

Sztab wymienionego batalionu zatrzymał się wraz z dwoma kompaniami we wsi Okmiany - położonej w 2 wiorstach od Hołniw Majera. Znajdujący się zaś przedtem w tychże Hołnach litewski samochód opancerzony - wyjechał w kierunku na Lodzię.

Wszystkie oddziały litewskie cofały się w kierunku: Lodzię, Kukle, Zagowsczyzna - stojąca w Kalwiskach lekka i w Józefowie ciężka artyleria litewska, według wszelkich danych - jakież agitacja księży, niemców i bolszewików przedstawiały się cofnąć się też. Niktórzy oficerowie litewscy, jak n.p. dowódca batalionu 5 p.p. w Hołnach Majera, tłumaczyli cofanie się to tym, że obecnie toczą też w Suwałkach rokowania Polsko-litewskie, więc niema potrzeby utrzymywania linii obronnej. Przeprowadzone przezemne wywiady dowiedły, jednak, czego innego:

Przed bitwą pod Sejnami - litwini zupełnie błędnie byli poinformowani o naszej sytuacji politycznej i militarnej. Tendencjijnie kłamliwe informacje nielicznych gazet litewskich, jakież agitacja księży, niemców i bolszewików przedstawiały Polskę zupełnie rozbity i pokonaną i opuszczoną przez wszystkich. Litwini nie nie wiedzieli o naszych ostatnich sukcesach. Zwycięstwo nasze pod Sejnami zaczęło otwierać im oczy i wnioski jeszcze większą dezorganizację do ich szeregów - Mimo to nosili się jeszcze z zamiarem uderzenia na nas w celu odebrania Sejn, zarządzwszy uprzednio przegrupowanie swych sił.

Wiadomość o naszych nowych wielkich zwycięstwach, zwłaszcza wiadomość o zajęciu Grodna i Wołkowska wprowadziła ich w stan zupełnej dezorganizacji konsternacji, zaś szeroko rozprowadzana wieść o naszym marszu na Olite, wywołała panikę tym się częściej i tłumaczy bezładny odwrót litewski. Drugą przyczyną jest dążenie do zajęcia linii obronnej w celu zabezpieczania się przeciw naszej akcji na Olite. Według wiadomości otrzymanej przezemnie bezpośrednio z Sarejów - litwini chcą zająć linię od Sarejów - przez pola leżące pod wsią Cebuba, aż do Niemna do wsi Krysztany. Przystąpiono już do budowy okopów, tymczasem zaś linia ta markowana jest przez patrole 10 pułku piechoty i przez trochę kawalerii.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Ducha w armii białostek nigdy nie było. Obecnie panuje przygubiecie zupełnie. Jak na wojsko tak i na ludność cywilną - ostatnie wypadki i dowiedzenia się prawdy o sytuacji Polski... z. 1 Podziały oszukami mającego. Od jednego z nich agentów - mieszka wsi Rosanice Witalisza Weryga człowieka zupełnie wiarego dnia, który 3 dni temu był w Serejach, wiadomym jest, iż ogólnie mniemając wszyscy biali pastą się obecnie koniec Litwy.

Wyrazy te - siysszy się wszędzie.

Rozkład armii białostek zaczął się od czasu, kiedy dowództwo nadzorującą Zuk - na miejsce pułkownika Zukowskiego. Za przykładem tego ostatniego wielu wyższych oficerów polskich opuściło szeregi litewskie, przez co ucierpiała wiele spraw obojętność bojarów i żołnierzy podlegających, przemennie informacji o jednym z pułkowników polaków miał już wyciągnąć ostatnich bitew.

Widać, że jedna z pułkowników polaków miał już wyciągnąć ostatnich bitew. Ucieczka wojenna litewska, strzelawczy uprzednio z armat okopów wiosnej piechoty. Za prawdziwość jedynie tej skuteczności - nie pyta się. Młodzi oficerowie rekrutują się przeważnie z fediebli,

w najlepzym razie z kapitana rosyjskich b. armii rosyjskiej, i żadnego posłuchu wśród swoich nie mają. W ostatnich czasach i stosunek

żołnierza do oficera - przypomina pierwszy okres

bolszewizowania się armii rosyjskiej.

Armia białostek techniczny armia litewska - jest niżej w wszelkiej krytyki. Wykluczonych artylerzystów nieniema. Jako przykład, przytaczam, iż stojąca w Jeżewie bateria, choć

ostre strzelając, zblizająca się w dniu 24. b.m. 1/70. p.p. do wsi Ze-

garów, strzelowała przez cały czas okopy wiosennej piechoty.

Instruktorów nieniema - przynajmniej na naszym i na najbliższych

od nas odcinkach - nieniema. Jest natomiast jeden instruktor

artylerii kapitan angielski, liczący się oficjalnie - na urlo-

moj pły do Litwy. Jeszcze 3.4. dni temu bawiła w majątku Holny Ma-

lawa / Kontaktu z bolszewikami - litwini nie pośiadając - po-

zostawieni są samym sobie i nie wątpią na zmianę ich sposobie-

nia. Wśród pozostałych jeszcze w armii litewskiej oficerów pola-

ków jest choć do przejęcia de wojska polskiego, wstrzymuje ich,

jednak, od tego obawa przed odpowiedzialnością przed władzami

polskimi i strach przed konfiskatą majątków ich na Litwie. Zarzą

z. 1 złożona przez rząd litewski mobilizacji. Zdaje się, że 7-mu rocz-

ników / idzie bardzo ciężko i prowadzi się mniej więcej w sposób

zakazany, że poszczególne oddziały same sobie zabierają rekrutów,

jeżeli poborowych z różnych miejscowości. Otoż przy cofaniu się

w dniu 29. b.m. jeden z pułków litewskich chciał w podobny sposób

swoje szeregi w Łozdziejach i w okolicy i chciał w tym

zuspełnić swoje zadania o pomoc do władz Łozdziejskich, lecz takowych

zjawiło się nie żałazi. Łozdzieje nagle zostały ewakuowane.

dowódca II. Baonu 70. PP

/-/ Marciničyk.

Marciničyk

ah

G.

